

Savjetovanje o uspostavljanju novog katastra nekretnina, održano u organizaciji Saveza geodetskih inženjera i geodetara Jugoslavije u Banja Luci, dana 18. i 19. juna 1982. godine, uz učešće preko 600 stručnjaka geodetske, pravne i drugih struka iz svih socijalističkih republika i socijalističkih autonomnih pokrajina, nakon razmatranja podnesenih referata i opsežne diskusije, donijelo je slijedeće

Z A K L J U Č K E

1. Postojeće evidencije o nekretninama (katastar zemljišta, a naročito zemljišna knjiga), pored toga što su nepotpune sa aspekta podataka koje sadrže, nisu ažurne i ne odražavaju stvarno stanje, te zbog toga ne mogu da zadovolje narasle potrebe društva.

2. Nagla urbanizacija i savremenom uređivanje prostora, komunalna djelatnost, izgradnja saobraćajnica i industrijskih objekata, uređivanje poljoprivrednih i šumskih zemljišta i posjeda, zaštita i unapredjenje čovjekove sredine, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, vođenje poreske politike, obezbjeđivanje statističkih podataka za plansko usmjeravanje privrednog razvoja itd., zahtijevaju da buduća evidencija o nekretninama sadrži mnogo širi spektar podataka nego što to sadrži postojeći katastar zemljišta i zemljišna knjiga.

3. Razjedinjenost vođenja podataka o nekretninama nema nikakvog ekonomskog opravdanja i stvara velike poteškoće njihovim korisnicima, te se već duže vremena osjeća potreba za uspostavljanje jedne sveobuhvatne, jedinstvene i savremene evidencije o nekretninama (zemljištu i zgradama) koja će optimalno da zadovolji potrebe društva u svim oblastima društvene djelatnosti.

4. Katastrom nekretnina treba da se obezbjedi zaštita svojine, a prvenstveno društvene, zatim pravna sigurnost pri sticanju prava svojine, prava raspolaganja i drugih stvarnih prava na nekretninama. Udruženi rad, radni ljudi i građani, u pravnom prometu nekretnina treba da budu sigurni da su podaci o nekretninama koje vode nadležni organi tačni i potpuni, te da već stečeno i registrovano pravo može biti preneto, ograničeno ili ukinuto samo na propisan način.

5. U cilju tačnosti i ažurnosti podataka u katastru nekretnina, propisno treba obezbjediti da su organizacije udruženog rada, radni ljudi i građani dužni da blagovremeno prijave sve promjene na nekretninama, kako bi katastar nekretnina u svakom času odražavao stvarno stanje. Upis prava na nekretninama i sve kasnije promjene ne trebaju biti uslovljene prethodnim plaćanjima poreksih i drugih dažbina.

6. Imajući u vidu interdisciplinarnost tretirane problematike, a u cilju koncipiranja osnovnih načela i sveobuhvatnijeg sagledavanja problematike uspostave katastra nekretnina treba obezbjediti što širu saradnju i angažovanje svih zainteresovanih organa i organizacija

i sudova, zatim odgovarajućih stručnih profila, naučnih i obrazovnih institucija u okviru šire društveno-političke zajednice.

7. Društvenč-ekonomske promjene i nagli razvoj nauke i tehnike zahtijevaju da se vođenje evidencije o nekretninama osavremeni u skladu sa sadašnjim i budućim potrebama prostornog planiranja, društvenog sistema informisanja i svestranog korišćenja podataka, zbog čega je potrebno izradu i održavanje katastra nekretnina vršiti putem elektronskih računara.

8. Postoje realni uslovi da se u svim socijalističkim republikama i socijalističkim autonomnim pokrajinama intenzivira rad na poslovima uvođenja jedinstvene evidencije o nekretninama odnosno katastra nekretnina i da se istovremeno u medjurepubličkoj i medjupokrajinskoj saradnji i dalje pronalaze najoptimalnija rješenja ove problematike.

9. Obzirom na jedinstveni sistem državne uprave i statističkih istraživanja, te vrste podataka koji su od interesa za sve socijalističke republike i socijalističke autonomne pokrajine, potrebno je društvenim dogovorom na nivou Jugoslavije obezbijediti vođenje minimuma podataka od zajedničkog interesa za sve društvenč-političke zajednice, radne i druge organizacije i zajednice, radne ljude i građane.

10. U cilju postizanja i osiguranja jednakog stepena zaštite prava i interesa građana, samoupravnog položaja radnih ljudi i samoupravnih organizacija i zajednica, zbog potrebe prometa na jedinstvenom jugoslovenskom tržištu, te brzog i jednostavnog komuniciranja istih i sličnih informacija, ne bi smjele biti veće razlike u pristupu i u konačnom rješenju svako značajnih i složenih društvenih pitanja, ukoliko te razlike nisu rezultat specifičnih stanja i potreba određenih republika i pokrajina.

11. Obzirom na sadržaj rada i obim poslova koji stoji pred budućom službom, najobjektivnije je i u ovom momentu jedino ekonomski i društveno opravdano i cjelishodno rješenje da sve objedinjene poslove vodi opštinska geodetska služba uz prethodnu modifikaciju svog rada koja se odnosi na poslove pravne prirode što treba da se odrazi u organizacionom i kadrovskom smislu.

12. Obzirom da se na nekretninama sučeljavaju prostorne, fizičke, imovinsko-pravne, ekonomske i niz drugih činjenica koje su vrlo značajne za odlučivanje o prostoru i donošenju odluka, proizilazi da podaci o nekretninama moraju odgovarati faktičnom stanju. Uspostavljanje novog katastra nekretnina je najracionalnije uz vršenje novog premjera odnosno tamo gdje je premjer izvršen.

13. Specifičnost vođenja novog katastra nekretnina uslovljava adekvatno znanje iz područja ove djelatnosti, iz čega rezultira potreba osposobljavanja postojećih kadrova katastra zemljišta i zemljišne knjige putem seminara i kurseva, a istovremeno programe i planove srednjeg i visokog obrazovanja treba prilagoditi potrebama savremene evidencije nekretnina.

SAVEZ GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA
JUGOSLAVIJE